

Легендарният партизански командир не е забравен

Написано от ivailo

Понеделник, 12 Март 2012 17:23

Навършиха се 90 години от рождението на Славчо Дроцанов - Асен Балкански Има едно име от плеядата ярки

антифашисти от Видинско

, което не може да бъде забравено - легендарния партизански командир Асен Балкански. До неотдавна един голям булевард във Видин носеше това име, носело го е и най-голямото шивашко предприятие в страната. Днес няма да го прочетете по табелите на улиците, нито сред фирмите. Но от това то не става по-неизвестно... В днешното време то изгрява с нова сила и зарежда с оптимизъм, с вяра, с пример как трябва да се работи и живее за мечти, идеи и каузи

Легендарният партизански командир не е забравен

Написано от ivailo

Понеделник, 12 Март 2012 17:23

И как може да се умира за идеали. Две страни могат да се гордеят с Асен Балкански - България и Сърбия, защото той е белязал с яркото си участие антифашистката съпротива и в двете. Почитаме го ние, видинските социалисти, защото е роден във видинското село Чупрене.

Това е станало през септември на далечната 1920 г. Ако беше доживял до днес, щеше да бъде на 90 години. Той сигурно би бил мъдър, добър и достолепен мъж с много деца, внуци и правнуци. Но изгоря в борбата за свобода и справедливост, преди да създаде свой дом и семейство. Само 23-годишен...

Под името Асен Балкански се крие будният младеж от село Чупрене Славчо Дроцанов. Като всички народни деца от своето време и той, едва 14-годишен, вместо на училище, е даден за ратай из ломските села, а малко по-късно става и общ работник в Лом и Фердинанд. Сблъсъкът му с несправедливостта, с експлоатацията, с жестокостите на тогавашната власт, отваря очите му за истината, доброто и социалистическия идеал. Заради болест за кратко се завръща в родното си село и става библиотекар. Книгите, които жадно чете, заместват пропуснатото му училище. Още 18-годишен той е наясно със своето място в живота.

През есента на 1941 г. е призван да служи на фашистката власт в казармата на град Белоградчик. По това време единствената страна на неговия идеал - СССР, повежда смъртна схватка с хитлеризма, а партията на българските комунисти призовава честните хора в страната с оръжие в ръка да окажат съпротива на царската власт, която нарежда страната ни до фашистка Германия. Поставя се началото на организираната съпротива, създават се първите партизански групи и отряди

Една нощ Славчо Дроцанов и Неофит Александров от Лом напускат казармата и се вливат в нелегалната борба. От родното село на Славчо - Чупрене, преминават на сръбска територия и се присъединяват към Нишавския партизански отряд. Съпротивата срещу фашизма няма граници - тя е еднаква и нужна на цяла Европа. Още в първата въоръжена акция на сръбския отряд двамата българи получават бойно кръщение. Славчо приема името Асен Балкански, а Неофит - Ломски. Доказал безспорни качества на храбър боец, на вещ военен организатор, на съпричастен към всички другари член на отряда, Балкански скоро е избран за командир на Нишавския партизански отряд. За успешните акции на отряда, за подвизите на Асен Балкански и другарите му, за защитата на бедното сръбско население от насилници-дражевисти се понасят легенди. За тях разказва и нелегалната радиостанция "Христо Ботев"

Легендарният партизански командир не е забравен

Написано от ivailo

Понеделник, 12 Март 2012 17:23

Българската власт, уплашена и разярена, му издава задочна смъртна присъда и обявява награда от 300 хиляди тогавашни лева за главата му. През есента на 1942 г. командирът, макар и само на 22 години, е скован от остър ставен ревматизъм и се връща в родния край за лечение. Показателен е начинът, по който е бил лекуван. Отначало в Чупрене, а след това верни ятаци го пренасят нелегално до Видин, където лекари- комунисти се заемат с лечението му. Нелегално с влак командирът стига до София, където пък е настанен в Александровската болница. Много от лекарите са знаели кого лекуват - човека, на когото фашистката власт издава присъда след присъда - общо четири, за чиято глава се дават пари. Но никой не го издава и лечението преминава успешно.

Вдигнал се на крака, Асен Балкански отново се връща в отряда. Заедно с партизани от видинския отряд "Георги Бенковски" преминават на югославска територия. Нишавският отряд прераства в Пиротски, след като редовете му се увеличават с нови бойци. Няколко успешни акции повдигат духа на местното население, а сръбското министерство на вътрешните работи е разтревожено от мащабните партизански действия. За героичната борба на Пиротския отряд разказват радиостанциите Москва и Лондон

През август 1943 г. край село Топли дол започват мащабни акции на сръбски и български партизани. Ръководството на смесения отряд е поверено на Асен Балкански. В настъплението с нова сила блясват организаторските и военните способности на командира, неговата храброст. Срещу отряда са вдигнати полкове и дивизии, артилерия и авиация, ловни роты и дражевистки банди. За залавянето му е обявена нова награда.

В кървавата привечер на 8 август 1943 г. край с. Топли дол, на моста над река Темска, Асен Балкански попада на засада. Фашистки куршум го улучва смъртоносно. За да не попадне жив в ръцете на врага, той изстрелва последния куршум в слепоочието си.

Така завършва животът на смелия партизански командир. На безкрайно предания, убеден в правотата на избора си обаятелен човек.

Той беше избрал да се бори за своя социалистически идеал с оръжие в ръка. Тръгна подир мечтите си за нов, по-справедлив свят, по-добър живот за своите бедни събратя

Легендарният партизански командир не е забравен

Написано от ivailo

Понеделник, 12 Март 2012 17:23

по участ и изгоря в неравната борба. Но остана безсмъртен.

И днес си спомняме за него и разказваме на младите поколения за живота му. Защото такъв живот трябва да се познава. За гордост - какви синове е откърмил родният Балкан, за чест - какви хора е раждала видинската земя, за пример - какви личности са били привлечени и са служили вярно на нашия социалистически идеал.

Това го извисява над днешните дребни страсти, ниски постъпки и жалки напъни той да бъде пренебрегнат, низвергнат и охулен.

Това не може да стане, щом за този идеал са умирали хора като нашия Асен Балкански.

Пламен Трифонов

duma.bg